

никъ на Маноль Стателовъ, учехме граматика славянска и прѣваждахме написанитѣ на славянски Езопови басни на български. Въ това ми най радостно врѣме, на 17 г. възраст—1841 вуйка ми Аврамъ попъ Николовъ, като знаеше, че имамъ седемъ осемъ хиляди гроша, прѣлъга ме да напустна училището, застави ме по неволя, да взема тия пари отъ стрикитѣ си и ме тури на дюкяна си бакалин, като ималъ намерение да грабне този капитал отъ мене, както и направи. Прѣзъ зимата стояхъ бакалинъ на дюкяна му съ мой капиталъ, като бѣше и той ортакъ. На пролѣтъта—1842 извадихме капитала отъ дюкяна и събрахме овце (сюрекъ). Азъ стояхъ на дюкяна, а той заминаваше съ овцетѣ: клалъ ги, вълна продавалъ и пр. и, безъ да знамъ какво е вършилъ, показа ми загуба. Така той ми изяде 8 тѣхъ хиляди гроша. Като видѣхъ, че този човѣкъ е съ намерение да ме опропасти, излѣзохъ отъ дюкяна му, да се върна пакъ при стрикитѣ си, но тѣ отъ ядъ, защо си извадихъ паритѣ отъ тѣхъ и ги дадохъ на Куць Аврама да ги изяде, не ме приеха. Но, като знаеха, че имамъ кжща, въ която мога да отида, и ниви, отъ които да се храня, единъ отъ стрикитѣ ми — Стати — бездетникъ — ме прибра и презъ зимата му слугувахъ, като слуга: гледахъ му воловетѣ, шетахъ му и пр. На пролѣтъта ме убедиха да отида на бахча и не кито ортакъ, а като слуга за да страдая да се науча на умъ да за да не си давамъ вече паритѣ на чужди хора да ги ядатъ. Проводиха ме съ едни най голѣми диваци: Дѣдо Никола Къцарката и Енчо Долмовъ, та съ тѣхъ да печеля умъ. Не зная отдѣ щѣха да намѣрятъ и за мене умъ, когато тѣ малко се различаваха по ума си отъ вола. И азъ сега отъ ученикъ станахъ търговецъ, отъ търговецъ слуга на трима най голѣми диваци. Още на тръгване ме накараха да вода воловетѣ прѣзъ село, като ратай и толкова ме бѣше срамъ, щото прѣзъ цѣль Лѣсковецъ не си издигнахъ главата да видя прѣзъ кждѣ минавамъ. Едвамъ, когато излѣзохме отъ село си отдѣхнахъ. Като не бѣхъ излѣзвалъ никакъ отвѣнь Лѣсковецъ и по пжтя влѣзвахме въ чужди села и землища, всичко ми се виждаше като ново, всичко привличаше погледа ми. Отъ Лѣсковецъ до Провадия ми се видя, че обиколихъ цѣлия свѣтъ. Особенно Делиорманскитѣ гори, които затулѣха слънцето ме въвеждаха въ чудо. Тѣтихъ се, благодарѣхъ на сждбата си и се считахъ за честитъ, като виждахъ онова, което не бѣхъ виждалъ. Чорбажиитѣ си, които вървѣха на прѣдъ, намѣрихъ въ Провадийската каза на бахча при едно село отъ два рода и двѣ вѣри жители: православни гагаузи и мохамедани турци; два рода съ единъ езикъ. Прѣборахме бахчата съ плугъ, какъвто не бѣхъ